

# Pěchota u nás a v cizině.

B.:

## Pěchota při útoku v posledních 200 metrech.

Nejdůležitější mezi problémy, nevyřešenými ve světové válce, je otázka, jaké zbraně je třeba dát pěchotě a jakých způsobů je třeba užít, aby pěchota v útoku jen se svými prostředky a s nejmenšími ztrátami překonala ty poslední metry před ztečí, z nichž nepřátelská palba činí skutečné pásmo smrti. Před moderními samočinnými zbraněmi nepostačí početní převaha k zdolání obráncova odporu, nepomohly ani různé způsoby manévru, přesná souhra dělostřelectva s pěchotou a doplňování a rozmnožování zbraní pěchoty. Jistou podporu přinesly tanky, jichž však nelze všude užít, takže k překonání oněch posledních desítek metrů zůstala pěchota zpravidla osamocena. Podle autora\*) bylo to zaviněno podceňováním průbojné síly pěchoty, překotně byly

---

\*) Viz mj. B. Frenguelli v RMI roč. 1933, čís. 12. Tato práce byla poctěna cenou v soutěži ministerstva války r. 1933.

rozmnožovány samočinné zbraně a dělostřelectvo, pěchota však byla nepatrně vybavena doprovodnými zbraněmi se zakřivenou drahou letu. Došlo se až k tomu, že v útočící divisi dělostřelectvo přesahovalo počtem pěchotu, aniž ji pomohlo proniknout. Dělostřelectvo může skýtat pěchotě podporu až po určité meze dané bezpečnostním pásmem, poté však nezbyvá pěchotě, než aby se propracovala sama; k tomu však nestačila výzbroj pěchoty ve světové válce a náprava nebyla zjednána dodnes. Byla hledána různá východiště — tak německá pěchota v ofensivách r. 1918 se zdarem pronikla až k své palebné přehradě úzkými prostory předem určenými a vyňatými z postřelování a překvapila obránce dříve, než mohl — po přenesení dělové palby — uvést v činnost své zbraně. Tento způsob nelze však zevšeobecňovat již proto, že vyžaduje od pěchoty velmi vysoké mravní síly, neboť ztráty od vlastních dělových střel byly vždy citelné i při velmi přesné střelbě. V praxi stále zůstává moderní pěchotě zhruba oněch 200 metrů, kde bez podpory velmi často zůstane přibita k zemi nepřátelskou palbou a vykrvácí.

Po světové válce byl obrácen celý zřetel na boj v pohybné válce a na útočný boj; hlavní snahou je dosíci převahy palby a místně a časově převahy sil, je hledán těsný soulad palby s pohybem. Ideálem je, aby se pěšák vrhl na nepřítele v okamžiku, kdy dopadá poslední granát přípravné palby. Pěchota hojně vybavená kulomety, aby získala převahu palby, útočí a proskakuje v hloučících krátkými rychlými přískoky.

Tyto základní zásady snažily se všechny armády uplatnit v organizaci a v doktríně pěchoty — autor pak zkoumá, do jaké míry se k tomu přiblížily.

Podle francouzské doktriny je útok palba, která postupuje, pohyb má za účel posunovat k nepříteli palebné zdroje. Palba musí být podrobně připravena pro každé údobí boje, je nutná těsná součinnost dělostřelectva s pěchotou a stálý doprovod těžkých kulometů — pěchota může však též bojovat sama. Základem organizace pěchoty je jednotné družstvo s lehkým kulometem; v družstvu je sloučen prvek palby a pohybu, jeho jádrem je kulomet, střelci slouží jen k jeho přenášení, zásobování a ochraně. Prapor má v 3 pěších a 1 kulometné rotě 27 lehkých a 12 těžkých kulometů a určitý počet puškových granátů, pluk mimo to 3 kanony ráže 37 mm a 6 minometů, přidělovaných zpravidla praporům.

Jugoslavia převzala hlavní rysy francouzské doktriny a organizace, velkou váhu klade na útočného ducha vojska a na jeho mravní sílu. Každé družstvo má lehký kulomet, prapor (4 pěší roty po 4 četách, četa 4 družstva, kulometná rota) má 54 lehkých a 9 těžkých kulometů, 4 kanony 37 mm a puškové granátomety. Jugoslávský prapor má velmi značnou palebnou a údernou sílu.

V německé doktríně je hlavním prvkem manévr, aniž je zanedbáván význam palby. Včasná dělostřelecká podpora je zajišťována hlavně decentralisováním doprovodného dělostřelectva k praporům, ba až k rotám. Základem organizace je družstvo o 2 rojích, vybavené lehkým kulometem. Na pěchotě je žádána velká pohyblivost, podnikavost, odvaha a statečnost; nesmí být závislá na podpoře dělostřelectva. Soulad palby a pohybu je věcí velitele družstva, velitelé rot a praporů zasahují palbou svých zbraní. Německý prapor má v 3 pěších a 1 kulometné rotě 27 lehkých a 12 těžkých kulometů a může být doplněn zbraněmi od velitelství pluku, které má minometnou rotu o 9 malých a 3 středních minometech. Pro prapor je předvídána četa protitankových zbraní, kulometná rota má 3 čety „ochranné“ a 1 četou „doprovodnou“.

Anglické názory jsou podobné německým, k podpoře pěchoty jsou předvídaný velmi pohyblivé tanky jednomístné i vícemístné. Základní jednotkou pěchoty je četa s 2 údernými a s 2 střeleckými družstvy (po 1 lehkém kulometu), souhrn palby a pohybu řídí velitel čety. Prapor (4 roty) má 32 lehkých a 8 těžkých kulometů; doprovodných zbraní zatím není.

Rovněž italská doktrína se značně podobá německé; decentralisace dělostřelectva je však výjimkou; je žádána přesná souhra obou zbraní a pěchota je vybavena

velkým počtem puškových granátometů. Základní jednotkou pěchoty je četa o 3 úderných a 1 střeleckém družstvu (s 2 lehkými kulomety) — prapor (4 roty) má 27 lehkých a 12 těžkých kulometů a 135 puškových granátometů; u pluku je četa o 3 dělech ráže 65 mm, určených pro prapory prvního sledu.

V celku francouzský, německý a italský prapor mají stejný počet samočinných zbraní, jugoslávský prapor je v těchto zbraních více než o polovinu silnější. Ve Francii, v Německu a v Jugoslavii je základní jednotkou pěchoty družstvo s lehkým kulometem, u ostatních armád je jí četa s různorodými družstvy. Francouzské pojetí družstva se však liší od pojetí všech ostatních států. Francouzi pokládají družstvo výhradně za zdroj palby, doprovázený obsluhou a ochranou, u ostatních států jsou úderníci hlavně prvkem pohybu. Nelze zatím správně zhodnotit výhody nebo nevýhody obou pojetí. V rámci praporu užívají Francouzi těžkých kulometů hlavně k tvoření palebných základů, působících v rukou velitele praporu. Podobným způsobem — připouštějící zároveň částečné přidělení těžkých kulometů pěším rotám — manévrují palbou armády ostatních států, vyjímajíc Německo, kde je pravidlem rozdělování 3 kulometných čet na roty („ochranné čty“) a 1 četa zůstává v rukou velitele praporu („doprovodná četa“). Přiznačné je, že hlavní poučka světové války — totiž, že pěchotě nemohou dostačit jen zbraně s plochou drahou letu — nebyla nikde řádně uplatněna v organizaci praporů. Chybí vesměs potřebný počet doprovodných zbraní se zakřivenou drahou letu a jeví se snahy jej doplnit — Itálie na př. hledá aspoň zčásti náhradu ve velkém množství puškových a speciálních granátometů (speciální granátomety nejsou dosud přiděleny).

Je nezbytně nutno dát praporům lehkou, přesnou a výkonnou doprovodnou zbraň s dostřelem asi do 1200 m, která by nahradila dělostřeleckou podporu v posledních minutách před ztečí a za boje uvnitř nepřátelského postavení. Pak bude vhodnější utvořit v četách silná jednotná družstva (rozuměj: v italském praporu). Nelze upřít, že četa s jednotnými družstvy je schopnější manévru a přestane nebezpečí, že na lehké kulomety bude nazíráno jako na polodoprovodnou zbraň čty. Jednotná družstva, vybavená lehkým kulometem, mají značné výhody zejména v obranném boji, kdy se v četě z nich samočinně utvoří opěrné body bez umělého seskupování, jako je tomu u dnešní (italské) čty. U těžkých kulometů bude vhodno připustit větší možnosti decentralisace na pěší roty. Protitankové a protiletadlové zbraně zůstanou u velitelství pluku; první bude třeba v boji přidělovat praporům, druhé splní dobře svou úlohu v rámci pluku a dostačí nechat je v rukou velitele pluku.

V závěru navrhuje autor se zřetel k italským poměrům tuto organizaci pěšího praporu:

stábní rota (spojovací, zákopnické a průzkumné prvky),

3 pěší roty po 3 četách po 3 družstvech; každé družstvo 1 střelecký (lehký kulomet a 6 mužů) a 3 úderné roje po 4 mužích — celkem 18 mužů,

rota těžkých zbraní se 4 četami těžkých kulometů po 3 družstvech, družstvo 1 kulomet a s 1 četou doprovodných zbraní (1 družstvo středních a 2 družstva lehkých minometů nebo granátometů, každé družstvo o 2 zbraních).

Celá studie je vedena snahou doplnit pěchotu větším počtem zbraní se zakřivenou drahou letu, zbavit ji tak do jisté míry závislosti na dělostřelectvu a vyrovnat ztrátu účinné jeho podpory před ztečí v rozsahu bezpečnostního pásma.

Nadporučík děl. Karel Gruncl:

#### Zavedení nového granátometu ve španělské armádě.

Španělská pěchota a jezdeckto byly v poslední době vybaveny podle zprávy „Mil. Wochenblattu“ č. 21 (ze dne 4. 12. 1933) novým vzorem granátometů ráže 5 cm. Každá pěší rota dostala jeden, kdežto u jezdeckta byla zřízena z nich celá četa, a to

u každé kulometné eskadrony. Nový granátomet vyniká neobyčejnou přesností zásahu. Při zkouškách byla po několika zástřelných ranách vypálena dávka 12 ran na cíl vzdálený 500 m. Všechna 12 ran měla dopady kolem cíle v obdélníku s rozměry 15 × 25 m. Střela granátometu je velmi účinná proti živým pohybujícím se cílům a taktéž i proti lehkým krytům. Okruh účinné působnosti střely je 20 m, rozprask střely 50 m. Za transportu je náboj zcela bezpečný. Donosnost granátometu je 750 m. Je možno s ním přestřelovati i vlastní jednotky při zachování bezpečnostní vzdálenosti 200 m. Rychlost palby je 10 ran za minutu. Úplný granátomet váží 7 kg. Dá se velmi lehce a rychle přenášeti. Může býti nošen i jezdeckým koněm, aniž je to jezdcovi na závadu. Délka granátometu je 70 cm. Náměr je možno dáti až 80 stupňů. K obsluze stačí 2 muži: mířič a zároveň střelec a velitel. Střelec má granátomet za dopravy připevněn na svém koni; kromě toho 4 granáty. Kůň velitelův nese schránku s 8 granáty. Třetí muž má na koni rovněž schránku s 8 granáty, rovněž i čtvrtý muž obsluhy, který se stará zároveň o oba koně přímé obsluhy, je-li v činnosti. Četa granátometů zřízená u kulometných eskadron má 2 granátometry, 8 jezdců a 56 granátů.

---

## Z cizích revuí.

### REVUE D'INFANTERIE.

V květnovém až prosincovém čísle Revue d'Infanterie 1933 (čísla 488—495) bylo kromě bibliografie a recensí zahraničních revuí uveřejněno celkem 34 samostatných článků, z nichž však jen asi šestina má přímý význam i pro našeho čtenáře. Z nich nutno na prvním místě uvést studii generála Debeneye: *Les Exigences de la Guerre de Matériel* (čís. 488).

Autor především konstatuje, že dnešní armády, ať pozemní nebo námořní nebo vzdušné, musí vyhovět požadavkům války materiální. Světová válka ukázala, že mírové sklady obsahují však jen malou část potřebného válečného materiálu a že nejdůležitější věcí v přípravě k válce je organizace přeměny obyčejného průmyslu v průmysl válečný. To se už dnes uznává tak, že sousedé pozorují u sebe podezřívavě i vývoj průmyslu zcela mírumilovného, vědouce, že nelze předvidati, nebude-li ho snad vzhledem k nějakému vynálezu využito ve válce. Za války pak jde průmysl i výzkumnictví zrychleným tempem vývoje; současně jde zrychleně i vývoj bojových metod, o jejichž účinnosti nemůžeme dnes ještě nic říci.

Válečný potenciál a zásoby materiálu. Lesklý termín „válečného potenciálu“ lze nahraditi skromnějším: normální průmyslová schopnost toho onoho státu. Válečný potenciál může ovšem svou „válečnost“ prokázati jen tehdy, přejde-li ze stavu latentního ve stav činný. Ale přeměna závodů průmyslu výhradně mírového na závody schopné vyráběti materiál válečný vyžaduje času jednoho až dvanácti měsíců, podle druhu výroby. Proto válečný potenciál v prvních týdnech mobilisace a války neposkytuje mnoho prostředků. Na onu transformační lhůtu se často zapomíná, když se ve jménu „mobilisace průmyslu“ chtějí v parlamentech snižovati položky na vybavení mírové armády.

Skutečnost je však docela jiná. Vliv mobilisace průmyslu se projeví postupně a ponenáhlu. Od prvních projevů až k nejvyšší výkonnosti bude stále stoupat. Ať už je však tento vliv jakýkoli, nesmíme během tohoto období spoléhati na mobilisaci průmyslu při výzbroji vojska; tuto výzbroj musíme míti hotovou a připravenou již v míru ve skladech. Průmyslová mobilisace je přímo závislá na době odporu, kterou může poskytnouti materiál již uložený ve skladech. Na druhé straně by byly sklady brzo